

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17CoP/22/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6719200640
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubomír Šabla
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2019:6719200640.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ľubomíra Šablu a sudcov JUDr. Zity Nagypálovej a JUDr. Dušana Ďuriana ako členov senátu, vo veci starostlivosti o maloleté deti G.: N., nar. XX. XX. XXXX a Z., nar. XX. XX. XXXX, bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, pracovisko Krupina, deti matky G. G., nar. XX. XX. XXXX, bytom O. XXX/X, XXX XX E. S. a otca S. G., nar. XX. XX. XXXX, bytom N. XX, XXX XX O., zastúpeného JUDr. Ľubomírom Ivanom, advokátom, Advokátska kancelária so sídlom Námestie SNP 41, 960 01 Zvolen, v konaní o zvýšenie výživného, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č. k. 15P/3/2019 - 65 zo dňa 21. marca 2019 ako súdu prvej inštancie, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie p o t v r d z u j e .

o d ô v o d n e n i e :

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zmenil rozsudok Okresného súdu Levice č. k. 12C 67/2011-81 zo dňa 05. 06. 2012 vo výroku o výživnom na maloleté deti G.: N., nar. XX. XX. XXXX a Z., nar. XX. XX. XXXX, (III. výrok) tak, že otcovi maloletých detí zvýšil vyživovaciu povinnosť na mal. N. zo sumy 80,- Eur mesačne na sumu 250,- Eur mesačne a na mal. Z. zo sumy 70,- Eur mesačne na sumu 200,- Eur mesačne počnúc dňom 01. 02. 2019 so splatnosťou vždy do 18. dňa v mesiaci vopred k rukám matky (I. výrok) a zaviazal ho zaplatiť zameškané výživné za obdobie od 01. 02. 2019 do 31. 03. 2019 vo výške 750,- Eur v mesačných splátkach po 50,- Eur splatných popri bežnom výživnom pod hrozbou straty výhody splátok v prípade omeškania s ich platením (II. výrok) a v prevyšujúcej časti návrh matky mal. detí na zvýšenie výživného zamietol (IV. výrok).

2. Z obsahu spisu a odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie vyplýva, že podaným návrhom zo dňa 07. 02. 2019 sa matka maloletých detí domáhala zvýšenia výživného na maloletú N. zo sumy 80,- Eur na sumu 400,- Eur mesačne a na mal. Z. zo sumy 70,- Eur na 300,- Eur mesačne počnúc februárom 2019. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že rozsudkom Okresného súdu Levice č. k. 12C 67/2011-81 zo dňa 05. 06. 2012, právoplatným dňa 13. 06. 2012 bolo manželstvo rodičov maloletých detí rozvedené a maloleté deti boli zverené na čas po rozvedení do osobnej starostlivosti matky s tým, že otec bol povinný prispievať na výživu maloletej N. sumou 80,- Eur mesačne a na mal. Z. sumou 70,- Eur mesačne vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky počnúc dňom právoplatnosti rozsudku.

3. V čase poslednej úpravy výživného mal. N. bola vo veku 8 rokov. V čase rozhodnutia súdu prvej inštancie mala 15 rokov, navštevovala 9. ročník Základnej školy v E. S.. Povinnú školskú dochádzku si plnila riadne, učí sa výborne, mala záujem pokračovať štúdiom na bilingválnom gymnáziu v Banskej Štiavnici alebo v Banskej Bystrici. Navštevuje Základnú umeleckú školu v Hontianskych Moravciach, hudobný odbor - hra na klavír. Pre nedostatok finančných prostriedkov musela zanechať výtvarný odbor. Matka výchovné problémy s maloletou nemá, stravuje sa v škole. Detským lekárom maloletej

je všeobecná lekárka v Leviciach. Maloletá N. má viacero zdravotných problémov, v dôsledku čoho navštevuje ortopéda, neurológa, imunológa a očné ambulanciu.

4. Maloletý Z. bol v čase poslednej úpravy výživného vo veku 1 roka. V čase rozhodnutia súdu prvej inštancie mal 7 rokov, bol žiakom 2. ročníka Základnej školy v Hontianskych Moravciach. Učí sa výborne, výchovné problémy s ním nie sú. Povinnú školskú dochádzku si plní riadne. Nenavštevuje pre nedostatok finančných prostriedkov žiaden krúžok, hoci by rád hrával futbal a bol členom futbalového krúžku alebo klubu v Dudinciach. Detským lekárom maloletého je taktiež všeobecná lekárka v Leviciach. Aj maloletý má viacero zdravotných problémov, v dôsledku čoho navštevuje odborných lekárov, ktorí nie sú v mieste bydliska matky - kardiológa, nefrológa, logopéda, očné ambulanciu.

5. Matka maloletých detí vydokladovala výdavky na zakúpenie školských potrieb pre 1. ročník podľa informačného listu pre rodičov žiakov 1. ročníka. Ďalej doložila doklady na zakupovanie obuvi pre dcéru a syna, šatstvo pre obe maloleté deti, výdavky za lieky od roku 2015 do roku 2019. Súčasťou dokladov sú aj doklady preukazujúce platby u zubára za roky 2016, 2017, 2018, ako aj na dioptrické okuliare pre syna aj dcéru. V roku 2017 zakúpila synovi bicykel za 67,89 Eur. Ďalej doložila doklady preukazujúce dobíjanie kreditu na mobil pre dcéru a klávesy pre dcéry na základnú umeleckú školu v zvýhodnenej sume 120,- Eur. Podľa jej slov jej pomohol farár z obce zakúpiť lacnejšiu variantu klávesov. S plánovaným štúdiom maloletej na bilingválnom gymnáziu budú spojené ďalšie výdavky vrátane cestovného, stravného a na ubytovanie. Súčasťou príloh boli aj doklady preukazujúce platby na komunálny odpad za tri osoby, obedy detí v školskej stravovni, poplatky za základnú umeleckú školu vrátane ZRPŠ. Z vysvedčení oboch maloletých detí za prvý polrok školského roka 2018/2019 bolo zistené, že obe deti mali na vysvedčení samé jednotky a boli vyznamenané. Lekárskymi správami a nálezmi od odborných lekárov týkajúcimi sa zdravotného stavu maloletých detí preukazovala matka maloletých detí výdavky v súvislosti s nepriaznivým zdravotným stavom tak u maloletého Z., ako aj u maloletej N.. Matka uviedla, že mal. deti vychovávala sama, otec sa o ne nezaujíma, vypomáhajú jej ľudia z obce a jej matka.

6. Matka maloletých detí bola v čase poslednej úpravy výživného na rodičovskej dovolenke, poberala rodičovský príspevok, iný príjem nemala. Naposledy bola zamestnaná v obci Hontianske Moravce v období od 01. 01. do 30. 04. 2018. Jej príjem za uvedené obdobie činil cca 496,30 Eur. V súčasnosti je nezamestnaná, evidovaná ako uchádzač o zamestnanie na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, pracovisko Krupina, zvyšuje si kvalifikáciu opatrovateľský kurzom, zabezpečuje starostlivosť o svoju matku. Poberá prídavky na dve mal. deti vo výške 48,68 Eur. Býva s mal. deťmi v prenajatom 3-izbovom byte, pričom maloleté deti majú zariadenú spoločnú detskú izbu.

7. Otec maloletých detí bol v čase poslednej úpravy výživného nezamestnaný, predchádzajúci pracovný pomer mal uzatvorený na dobu určitú od júla 2010 do 30. 06. 2011 v spoločnosti K., a.s. L. s priemerným mesačným príjmom 543,65 Eur. V období od 10. 04. 2011 do 30. 06. 2011 bol práceneschopný, za toto obdobie poberal len dávky nemocenského poistenia, ktoré mu boli vyplatené v mesiaci apríl vo výške 137,- Eur. Do príjmu bol započítaný i daňový bonus. Po ukončení pracovného pomeru jeho PN pokračovala až do decembra 2011, keď za obdobie od apríla do decembra 2011 Sociálna poisťovňa, pobočka Levice vyplatila otcovi nemocenské dávky v sume 3 355,80 Eur. Otec mal. detí si v minulosti súdom určené výživné dlhodobo neplnil, v dôsledku čoho bol právoplatne odsúdený za trestný čin zanedbania povinnej výživy a bol vo výkone trestu odňatia slobody. V čase rozhodnutia súdu prvej inštancie sa otec maloletých detí zdržiaval a pracoval v zahraničí v spoločnosti K. M. A. a jeho priemerná čistá mzda za posledné tri mesiace od decembra 2018 do februára 2019 predstavovala 1 610,74 Eur. Nehnuteľnosť v mieste jeho bydliska na Slovensku patrí jeho sestre, v súčasnosti tam býva jej matka. Vlastní motorové vozidlo zn. Škoda Fabia, rok výroby 2002. Inú vyživovaciu povinnosť okrem mal. detí nemá. Otec dokladoval nasledujúce výdavky: na telefóny a internet v byte spolu 85,- Eur mesačne, poistenie auta v zahraničí 149,- Eur mesačne, platby na byt vystavené na meno K. X., V. S. za obdobie od január 2018 do október 2018 580,- Eur mesačne s tým, že otec uviedol, že sa jedná o dlh, ktorý vznikol z dôvodu jeho výkonu trestu a po túto dobu družkina dcéra prostredníctvom svojho manžela uvedené platby za byt poukazovala. Preto si vzal úver na splácanie tohto dlhu a zameškaného výživného na mal. deti vo výške 5 800,- Eur. Ďalej doložil doklady o splátkach kreditnej karty vo výške 150,- Eur mesačne, výdavky na elektrinu 39,- Eur mesačne, plyn 75,- Eur mesačne, mesačný nájom bytu v Rakúsku 477,71 Eur v marci 2019, splátky na úrazovú a životnú poisťku, ktorú podľa jeho vyjadrenia má s vinkuláciou na dcéru, kde mesačné platby sú 75,33 Eur (30,60 Eur+ 44,73 Eur), leasing auta vedeného na jeho družku Ingrid X. 140,46 Eur mesačne a elektronika na splátky 43,80 Eur mesačne.

8. Od posledného rozhodovania vo veci pred Okresným súdom Levice otec podal návrh na zníženie výživného, ktorý bol zamietnutý rozsudkom Okresného súdu Levice sp. zn. 15P 355/2012 zo dňa 24. 04. 2013, právoplatným dňom 28. 05. 2013.

9. Uznesením Okresného súdu Zvolen sp. zn. 14P 27/2017 zo dňa 20. 02. 2018, právoplatným dňa 12. 05. 2018, bolo konanie o návrhu matky na zvýšenie výživného zastavené z dôvodu späťvzatia návrhu, nakoľko bolo v priebehu konania zistené, že otec maloletých detí je vo výkone trestu odňatia slobody práve pre zanedbanie povinnej vyživovacej povinnosti voči maloletým deťom.

10. Súd prvej inštancie na základe takto vykonaného dokazovania porovnávajúc všetky rozhodujúce okolnosti v čase predchádzajúceho rozhodnutia upravujúceho vyživovaciu povinnosť otca k mal. deťom s okolnosťami zistenými v čase jeho rozhodovania dospel k záveru, že v zmysle § 78 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej aj „Zákon o rodine“) došlo k podstatnej zmene pomerov tak u rodičov ako aj mal. detí a návrh matky na zvýšenie výživného je čiastočne dôvodný. Súd prvej inštancie konštatoval zvýšené výdavky na mal. deti najmä v súvislosti s ošatením, obuvou, školskou dochádzkou, záľubami mal. detí, ako aj v súvislosti s ich zdravotným stavom. Všetky tieto výdavky vrátane výdavkov na bývanie považoval súd prvej inštancie za dôvodné. Matka okrem prídavkov na deti a výživného (čo spolu činí cca 200,- Eur) iný príjem nemá, opatrovateľský príspevok bol v štádiu riešenia. Starostlivosť o mal. deti zabezpečuje výlučne matka, otec sa o ne nezaujíma, nestetáva sa s nimi a donedávna si neplnil vyživovaciu povinnosť.

11. Pri otcovi mal. detí skúmal súd prvej inštancie v zmysle § 62 ods. 2 a § 75 ods. 1 Zákona o rodine jeho schopnosti, možnosti a majetkové pomery, pričom prihliadol na tie výdavky, ktoré je nevyhnutné z jeho strany vynaložiť, aby mohol pracovať a bývať v zahraničí. Naopak výdavky, ktoré súd prvej inštancie nepovažoval za nevyhnutné, nezohľadnil. Jednalo sa predovšetkým o výdavky v súvislosti s čerpaním úveru vo výške 5 800,- Eur na úhradu zameškaného výživného a dlhu na nájomnom na byte v Rakúsku, ktorý poukazuje manželovi družkinej dcéry a ktorý vznikol v dôsledku jeho pobytu vo výkone trestu odňatia slobody na území SR. Súd prvej inštancie mal za to, že oba tieto výdavky vznikli v súvislosti s nečinnosťou otca, ktorý nebol schopný niekoľko rokov platiť na maloleté deti výživné a matka bola nútená podať trestné oznámenie pre neplnenie si vyživovacej povinnosti, čo je podmienkou, aby jej bolo vyplácané náhradné výživné od štátu. Túto situáciu si zavinil otec maloletých detí výlučne svojím správaním a preto nemôžu na tieto skutočnosti doplácať maloleté deti. Súd prvej inštancie konštatoval, že to, že má otec voči mal. deťom vyživovaciu povinnosť, vedel od rozhodnutia súdu o rozvoze manželstva a úprave výkonu rodičovských práv a povinností, a preto bolo jeho povinnosťou si takto určenú vyživovaciu povinnosť aj riadne plniť. Pokiaľ ide o ďalšie výdavky v súvislosti so splácaním leasingových splátok a poisťky na motorové vozidlo partnerky, ako aj elektroniky (140,46 Eur + 149,- Eur + 43,80 Eur), ani tieto výdavky súd prvej inštancie nebral do úvahy, pretože sa jedná o vozidlo, ktoré má jeho družka, sú to výdavky jeho družky, preto nie je opodstatnený dôvod na to, aby súd bral do úvahy platby, ktoré uskutočňuje za svoju družku. Voči družke nemá vyživovaciu povinnosť a navyše v zmysle ustanovenia § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. To znamená, že je povinnosťou rodičov zabezpečiť predovšetkým výživné na maloleté dieťa a až tak pokrývať svoje vlastné potreby výdavkami za mobil, internet (85,- Eur) a inými výdavkami, ktoré nie sú nevyhnutné. Súd prvej inštancie uzavrel, že po zohľadnení nevyhnutných platieb ostáva otcovi z jeho príjmu vyše 900,- Eur, z ktorých je schopný zabezpečiť súdom určené výživné. Pri rozsahu vyživovacej povinnosti súd prvej inštancie zobral do úvahy vek detí, ako aj nateraz vynaložené výdavky na ich výchovu a starostlivosť. Pri maloletej Scarlet vzal súd prvej inštancie do úvahy jej záľuby, talent a výdavky v súvislosti so štúdiom a jej zdravotným stavom. Pri maloletom Z. vzal do úvahy jednak výdavky v súvislosti so štúdiom, ale predovšetkým výdavky, ktoré má matka v súvislosti s jeho zdravotným stavom a návštevami špecializovaných ambulancií v J. a v X., ako je kardiológ, nefrológ, očné a alergologické ambulancie. V prevyšujúcej časti považoval súd prvej inštancie vzhľadom na zohľadnené kritériá návrh matky na zvýšenie výživného za nedôvodný, a preto ho zamietol.

12. V zmysle § 77 ods. 1 veta druhá Zákona o rodine súd prvej inštancie výživné zvýšil na návrh matky počínajúc mesiacom február 2019. Za mesiac február 2019 otec zaplatil spolu na výživnom na maloleté deti 150,- Eur, pričom podľa rozhodnutia je povinný zaplatiť 450,- Eur. Zameškaná suma výživného predstavovala 300,- Eur. Ku dňu rozhodovania súdu prvej inštancie nebolo otcom zaplatené výživné za mesiac marec 2019, preto dlh predstavoval celú čiastku 450,- Eur. Spolu tak zameškané výživné za

obdobie februára a marca 2019 činí 750,- Eur (300,- + 450,- Eur), ktoré súd prvej inštancie uložil otcovi splatiť po 50,- Eur mesačne spolu s bežným výživným s tým, že omeškanie s plnením čo aj len jednej splátky má za následok splatnosť celého zameškaného výživného.

13. Súd prvej inštancie súčasne vyslovil, že v dôsledku jeho rozhodnutia došlo k zmene predchádzajúceho rozsudku v časti určenia výživného na maloleté deti.

14. O náhrade trov konania súd prvej inštancie nerozhodol.

15. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonnej lehote odvolanie otec maloletých detí. Rozsudok súdu prvej inštancie označil za nesprávny z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. d) a h) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej aj „C. s. p.“), t.j. z dôvodov, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Otec v odvolaní nepopieral, že k zvýšeniu výdavkov na maloleté deti došlo, bol však názoru, že nie až v rozsahu určenom súdom prvej inštancie. Mal za to, že nemožno prihliadať na v minulosti maloletou N. navštevovaný výtvarný odbor na L., či záujem mal. Z. o navštevovanie futbalového krúžku, nakoľko je nevyhnutné, aby súd posudzoval stav v čase rozhodnutia a nie stav, ktorý bol, príp. v budúcnosti môže nastať.

16. Ďalej otec maloletých detí súdu prvej inštancie vyčítal, že sa vôbec nezaoberal potencialitou príjmov na strane matky. Podľa jeho názoru je v schopnostiach a možnostiach matky ak nie zamestnať sa na hlavný pracovný pomer, tak aspoň na dohodu, príp. privyrobiť si na príležitostných brigádach. Taktiež opatrovateľský príspevok si bolo možné vybaviť už dávnejšie. Vychádza otázka, ako mohla matka s dvomi maloletými deťmi reálne žiť v priebehu jedného roka bez príjmu, resp. z minimálneho príjmu, ktorý uviedla.

17. Ďalej otec považoval súdom zvýšené výživné za nedôvodné, nezodpovedajúce odôvodneným potrebám mal. detí. Súd prvej inštancie odôvodnil svoje rozhodnutie veľmi stroho, bez bližších výpočtov preukazujúcich výšku výdavkov na maloletých.

18. Ohľadne svojho príjmu otec mal. detí poukázal na to, že pracovný pomer v spoločnosti K. M. A. bol ukončený. V krátkom čase (02. 04. 2019) sa mu však podarilo nájsť si nové zamestnanie v spoločnosti N. Y., kde je však jeho mzda nižšia - cca 1600,- Eur v hrubom mesačne.

19. Napokon sa otec maloletých detí nestotožnil ani s vyhodnotením nevyhnutnosti len niektorých ním preukázaných výdavkov. Podľa jeho výpočtov po odpočítaní všetkých jeho výdavkov mu k dispozícii zostávala suma cca 400,- Eur, z čoho je nereálne aby platil výživné v súdom prvej inštancie určenej výške a už vôbec nie z v súčasnosti dosahovaného príjmu zo zamestnania.

20. V závere poukázal na to, že podľa neho súdna prax ustálila názor na určenie výšky výživného s poukazom na výšku príjmu a mesačné výdavky povinnej osoby a to spôsobom, že súd určí výšku výživného maximálne do výšky 30% príjmu povinného rodiča, avšak po odpočítaní nevyhnutných výdavkov povinného rodiča. V prípade aplikácie tohto názoru by bolo maximálne možné výživné v celkovej výške cca 270,- Eur.

21. Vzhľadom na uvedené mal otec mal. detí za to, že súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil a určil výšku výživného v rozpore s jeho schopnosťami, možnosťami a majetkovými pomermi ako povinného rodiča, ako aj odôvodnenými potrebami maloletých detí.

22. Otec maloletých detí preto navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, eventuálne aby rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a návrh matky na zvýšenie výživného zamietol v celom rozsahu.

23. Matka maloletých detí vo vyjadrení k odvolaniu otca súhlasila s neuznaním výdavkov otca na zariadenie bytu a motorové vozidlo, ktoré nie sú ani v jeho vlastníctve. Považovala to za účelové konanie otca v snahe znížiť výživné. Uviedla, že sa intenzívne snaží získať prácu, ale vzhľadom na možnosti v regióne je to komplikované. Sústavne posielala žiadosti o prijatie do pracovného pomeru v Dudinciach

a okolí. S ohľadom na starostlivosť o mal. deti neprichádza do úvahy práca vzdialená od bydliska pre nevyhovujúcu autobusovú dopravu, prípadne práca v zahraničí.

24. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu otca navrhol rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť. Mal za to, že súd prvej inštancie sa dostatočne zaoberal objasnením skutkového stavu veci a vykonal náležité dokazovanie s dôrazom na najlepší záujem maloletých detí tak, ako to vyžaduje Zákon o rodine, pričom neopomenul zhodnotiť reálne možnosti a schopnosti otca participovať na saturovaní odôvodnených potrieb detí, vyhodnotil komplexne odôvodnené potreby mal. detí a možnosti rodičov participovať na nich. Súdom prvej inštancie stanovené výživné považoval preto za dôvodné.

25. Otec mal. detí mal v replike za to, že tak matka, ako ani kolízny opatrovník sa bližšie k jeho odvolaniu nevyjadrili. Nesúhlasil s vyjadrením matky, že jeho výdavky sú účelové. Naďalej trval na tom, že matka mal. detí sa nesnaží nájsť si zamestnanie, nijako to v konaní nepreukázala, podľa neho je veľmi nepravdepodobné, že by si pri hľadaní žiadne zamestnanie ani na čiastočný pracovný úväzok nenašla, čím by zvýšila svoj mesačný príjem a tým by spolu s jeho výživným mohla lepšie zabezpečiť potreby maloletých detí.

26. Matka mal. detí v duplike zdôraznila že posledná úprava výživného na mal. detí bola ešte v roku 2012, od toho času nebolo zvyšované. V čase rozhodnutia súdu prvej inštancie mal. N. navštevovala základnú školu, v súčasnosti je študentkou A. sv. I. v X., s čím sú spojené značne vyššie výdavky na cestovné, stravné, na učebné pomôcky, ZRPŠ, internet a iné. Trvala na tom, že si intenzívne hľadá zamestnanie. Je evidovaná v agentúrach I. SLOVAKIA a BM Bratislava, kde je registrovaná na kurz nemčiny a v druhej agentúre aj na prácu opatrovateľky. Na úrade práce je evidovaná ako záujemca o kurz nemčiny a masérsky kurz. Ak by nespolupracovala, bola by vyradená z evidencie uchádzačov o zamestnanie. Každý mesiac dokladuje úradu potvrdenie o hľadaní si zamestnania, v súčasnosti má podané žiadosti o prácu v Slovenských liečebných kúpeľoch v Dudinciach, žiadosť eviduje aj hotel Hviezda.

27. Krajský súd ako funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní otca maloletých detí (osoby výživou povinnej) podľa § 34 C. s. p. preskúmal vec nielen v rozsahu odvolania v zmysle § 65 Civilného mimosporového poriadku (ďalej aj „C. m. p.“), nakoľko sa jedná o konanie, ktoré možno začať aj bez návrhu (§ 23 ods. 2 C. m. p. v spojení s druhou časťou, prvou hlavou, piatym dielom C. m. p. upravujúcim konania vo veciach starostlivosti o maloletých, pod ktoré v zmysle § 111 písm. c) C. m. p. spadá aj konanie o výžive maloletého), nielen z dôvodov vymedzených v odvolaní v zmysle § 66 C. m. p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 68 C. m. p. z dôvodu, že to nepovažoval pre zistenie skutočného stavu veci za potrebné a rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny v celom rozsahu potvrdil podľa § 387 ods. 1, 2 C. s. p. Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožňuje s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie a na toto poukazuje. Na zdôraznenie jeho vecnej správnosti, reagujúc na odvolacie dôvody otca maloletej udáva, že súd prvej inštancie svoje rozhodnutie dostatočne odôvodnil a vec správne právne posúdil.

28. Pokiaľ otec poukazuje na strohé odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie ohľadne výdavkov na mal. deti, k tomu odvolací súd uvádza, že v tomto prípade obšírne uvádzanie výdavkov a ich presný výpočet nie je nevyhnutné vzhľadom na právo detí podieľať sa na životnej úrovni ich rodičov v zmysle § 62 ods. 2 Zákona o rodine. Aj pri súčasnom príjme otca 1 600,- Eur mesačne v hrubom a jeho nevyhnutných výdavkoch uznaných súdom prvej inštancie, rozdiel postačuje na krytie potrieb mal. detí. Odvolací súd sa plne stotožňuje s hodnotením výdavkov otca na úhradu dlhu z minulosti na byt v Rakúsku a na zameškané výživné na maloleté deti ako nie nevyhnutných, nakoľko ak by otec v minulosti súdom určené výživné bol riadne platil, nebol by sa dopustil trestného činu zanedbania povinnej výživy, nebol by vo výkone trestu odňatia slobody a mohol by pracovať, čím by ani dlh nevznikol a nebolo by nutné vziať si úver na jeho krytie, či splácať kreditnú kartu. Taktiež výdavky na životnú či úrazovú poisťku nie sú výdavkami, ktoré je nevyhnutné vynaložiť a ktoré by mali prednosť pred výživným na mal. deti. Obdobne to platí aj o výdavkoch na MV evidované na jeho družku, voči ktorej nemá vyživovaciu povinnosť. Taktiež niet dôvodu brať si elektroniku na splátky, či platiť výdavky na telefón a internet až vo výške 85,- Eur mesačne, ak otec apeluje na to, že nemá na výživné pre mal. deti. Výživné na mal. deti má totiž prednosť pred výdavkami povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť (§ 62 ods. 5 Zákona o rodine). Nevyhnutnými sú tak len výdavky na stravu, ošatenie, obuv, spojené so zamestnaním otca a podieľanie (nie úplná úhrada) sa na výdavkoch na chod domácnosti (ako sú energie, či vodné, stočné), nakoľko otec mal. detí nežije v byte v Rakúsku sám, ale so svojou družkou, ktorá je taktiež

povinná podieľať sa na chode domácnosti. Aj vzhľadom na vzrastajúce výdavky na mal. deti, na mal. N. aj v súvislosti s jej nástupom na gymnázium mimo miesta jej bydliska považuje odvolací súd výživné na ne určené za primerané, zodpovedajúce ich potrebám. Pokiaľ má otec za to, že sa nemá prihliadať na výdavky mal. N. v súvislosti s výtvarným odborom na ZUŠ v minulosti a na záujem mal. Z. o futbalový krúžok, tu odvolací súd opätovne poukazuje na to, že vzhľadom na právo detí podieľať sa na životnej úrovni rodičov, teda ak príjem rodiča dovoľuje hradiť výdavky na záujmovú činnosť mal. detí, niet dôvodu, aby mal. deti len pre neschopnosť druhého rodiča tieto výdavky hradiť záujmové aktivity nenavštevovali a svoj talent nerozvíjali.

29. Napokon pokiaľ otec poukazuje na neskúmanie potenciality príjmov u matky mal. detí, táto na rozdiel od otca uviedla konkrétne, akým spôsobom a kde si hľadala zamestnanie. Otec mal. detí nijakým spôsobom nekonkretizoval, prečo je názoru, že si zamestnanie určite mohla nájsť, neuviedol konkrétne pracovné ponuky, o ktorých mal, resp. má vedomosť a ktoré matka mal. detí nevyužila. Navyše možnosti matky zamestnať sa na rozdiel od otca mal. detí sú značne obmedzené vzhľadom na región, v ktorom žije, ako aj na potrebu zabezpečovať starostlivosť nielen o mal. deti, ale aj o svoju matku. Otázkou položenú otcom mal. detí v odvolaní, ako mohla matka s dvomi maloletými deťmi reálne žiť v priebehu jedného roka bez príjmu, resp. z minimálneho príjmu, ktorý uviedla matka v priebehu konania pred súdom prvej inštancie zodpovedala, keď uviedla, že jej vypomáhali ľudia z obce a jej matka.

30. Pokiaľ otec mal. detí poukazuje na súdnu prax pri stanovovaní výživného, jednak nekonkretizoval konkrétne rozhodnutia súdov, z ktorých vyvodil záver o stanovení výšky výživné max. vo výške 30 % z príjmu povinného rodiča po odpočítaní jeho výdavkov, jednak sa jedná o vývojom prekonaný záver. Stanovenie konkrétnej výšky výživného totiž závisí od mnohých faktorov stanovených Zákonom o rodine - odôvodnených potrieb mal. dieťaťa, počtu mal. detí, prípadne existencie iných vyživovacích povinností, od starostlivosti o mal. deti, pomeru príjmov rodičov, a tým určovania miery podieľania sa na výdavkoch detí, od schopností, možností a majetkových pomerov rodičov (aký majetok vlastní a pod.) a v neposlednom rade aj od životnej úrovne rodičov. Navyše stanovenie čistého príjmu rodiča závisí od posúdenia nevyhnutnosti jeho výdavkov.

31. Napokon otec mal. detí odvolaciemu súdu v odvolaní bližšie neozrejmil, čo ho viedlo k zmene zamestnania po rozhodnutí súdu prvej inštancie, či sa jednalo o okolnosti objektívneho charakteru, pre ktoré bolo ukončené predchádzajúce zamestnanie. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na znenie § 75 ods. 1 veta druhá pred bodkočiarkou Zákona o rodine, podľa ktorého na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu. Z uvedeného ustanovenia vyplýva, že ak si otec zaviniť stratu predchádzajúceho výhodnejšieho zamestnania, vychádza sa pri stanovovaní výšky výživného z príjmu dosahovaného v predchádzajúcom zamestnaní.

32. Vzhľadom na uvedené odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v I. výroku o zvýšení výživného a v závislom III. výroku, ktorým bola konštatovaná zmena rozsudku Okresného súdu Levice č. k. 12C 67/2011 - 81 zo dňa 05. 06. 2012 v časti určenia výživného na mal. deti ako vecne správne v zmysle § 387 ods. 1 a 2 C. s. p. potvrdil.

33. Nakoľko odvolací súd nie je v tomto prípade viazaný rozsahom odvolania, v zmysle § 387 ods. 1 a 2 C. s. p. potvrdil aj odvolaním otca mal. detí nenapadnutý IV. výrok rozsudku súdu prvej inštancie o zamietnutí návrhu matky na zvýšenie výživného v prevyšujúcej časti, nakoľko na základe odvolania otca mal. detí posudzoval správnosť rozsahu zvýšenia výživného, čo v sebe zahŕňa posudzovanie toho, či nebolo potrebné zvýšiť výživné nielen v menšom, ale aj vo väčšom rozsahu.

34. Ako závislý od I. výroku a III. výroku v zmysle § 379 písm. a) C. s. p. odvolací súd preskúmal aj II. výrok o určení zameškaného výživného. Súd prvej inštancie dospel k správne určeniu obdobia, za ktoré vzniklo zameškané výživné aj k jeho správne výpočtu. Preto aj tento výrok v zmysle § 387 ods. 1 a 2 C. s. p. odvolací súd ako vecne správny potvrdil.

35. Súd prvej inštancie napokon správne postupoval, keď nerozhodol o náhrade trov konania pred ním, nakoľko v zmysle § 57 C. m. p. o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh. Keďže výrok o náhrade trov konania nie je svojou povahou rozhodnutím vo

veci samej a žiaden z účastníkov si náhradu trov konania neuplatnil, nebol daný dôvod na rozhodnutie o náhrade trov konania.

36. Z rovnakého dôvodu v zmysle § 396 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 2 ods. 1 C. m. p. a § 57 C. m. p. odvolací súd nerozhodol o náhrade trov odvolacieho konania, nakoľko zo strany účastníkov konania nebol učinенý návrh na rozhodnutie.

37. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.
Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v § 421 odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C. s. p. (§ 421 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C. s. p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C. s. p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1

C. s. p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 C.m.p.).

Proti právoplatnému rozhodnutiu súdu v konaní podľa tohto zákona je prípustné dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len "generálny prokurátor"), ak to vyžaduje verejný záujem alebo ochrana práv a ak nápravu nemožno v čase podania dovolania generálneho prokurátora dosiahnuť inými právnymi prostriedkami (§ 78 ods. 1 C.m.p.). Dovolanie generálneho prokurátora je prípustné, ak potreba zrušiť alebo zmeniť právoplatné rozhodnutie prevyšuje nad záujmom zachovania jeho nezmeniteľnosti a nad princípom právnej istoty (§ 78 ods. 2 C.m.p.).

Generálny prokurátor podá dovolanie iba na základe podnetu účastníka alebo osoby dotknutej právoplatným rozhodnutím súdu. Generálny prokurátor nie je viazaný rozsahom podnetu v prípadoch, v ktorých ani dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolania (§ 80 ods. 1 C.m.p.). Generálny prokurátor môže podať dovolanie aj bez podnetu vo veciach, v ktorých môže prokurátor do konania vstúpiť, a to aj vtedy, ak prokurátor do konania nevstúpil (§ 80 ods. 2 C.m.p.).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 C.m.p.), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,- € (§ 382 ods. 1 C.m.p.), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 C.m.p.) alebo odňať maloletému tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnenne premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 C.m.p.) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 C.m.p.).